Johtaja Matti Okko
Vanhempi ekonomisti Matthias Strifler
Johtava finanssipolitiikan tarkastaja Mika Sainio
Ylitarkastaja Sini Salmi

Eduskunnan tarkastusvaliokunnalle

Asia: K 21/2023 vp Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan raportti 2023

Asiantuntijapyyntö 4.3.2024

Asiantuntijalausunto: K 21/2023 vp Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan raportti 2023

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on pyytänyt Valtiontalouden tarkastusvirastolta asiantuntijalausuntoa ja kutsunut asiantuntijakuulemiseen 12.3.2024 liittyen Finanssipolitiikan valvonnan raporttiin 2023[i] (K 21/2023 vp) ja VTV:n finanssipolitiikan valvontatehtäviin. Tässä tarkastusviraston finanssipolitiikan valvonnan lausunnossa kerrotaan VTV:n finanssipolitiikan valvontatehtävästä sekä kuvataan syksyllä 2023 valmistellun ja joulukuussa 2023 julkaistun raportin pääasiallista sisältöä. Raportin valmistumisen jälkeen on saatu jonkin verran uutta tietoa EU:n finanssipolitiikan sääntöjen uudistuksesta, talouskehityksestä ja julkisesta taloudesta, mutta kokonaisuudessaan raportin tilannekuva ei ole olennaisesti muuttunut, joten raportin johtopäätökset ovat edelleen huomionarvoisia.

Finanssipolitiikan valvonta tarkastusvirastossa

Finanssipolitiikan riippumattomasta valvontatehtävästä säädetään finanssipoliittisessa laissa (869/2012), valtioneuvoston asetuksessa julkisen talouden suunnitelmasta (120/2014) sekä Euroopan unionin vakaussopimuksessa ja sen korjausmekanismin yhteisissä periaatteissa (KOM (2012) 342), EU:n budjettikehysdirektiivissä (2011/85/EU) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) No 473/2013. Finanssipolitiikan valvonnan perimmäisenä tavoitteena on varmistaa, että finanssipolitiikka edistää julkisen talouden kestävyyttä ja sen valmistelu tarjoaa päätöksentekoon hyvät edellytykset. Valvonnalla varmennetaan finanssipolitiikan tavoitteiden asettamista sekä arvioidaan sääntöjen noudattamista ja tavoitteiden saavuttamista. Valvonnalla varmennetaan myös finanssipolitiikan pohjana käytettävien ennusteiden luotettavuutta. Yhtenä tavoitteena on edistää sääntöjen läpinäkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Finanssipolitiikan kansallisten valvojien asemalta edellytetään vahvaa itsenäisyyttä paitsi poliittiseen päätöksentekoon, myös muihin organisaatioihin nähden. Tämä saa erityisen huomion, jos toiminto on järjestetty toisen organisaation yhteyteen. Vaikka tarkastusvirasto on itsessään eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton ja päätöksenteossaan itsenäinen organisaatio, finanssipolitiikan valvontatoiminto on tarkastusviraston työjärjestyksessä säädetty itsenäiseksi toiminnoksi suhteessa viraston tarkastus- ja muihin perustehtäviin. Toiminnan suunnittelua, raportointia ja kannanottoja koskeva

päätösvalta on osoitettu toiminnosta vastaavalle johtajalle. Toiminta on organisoitu Valvontayksikön finanssipolitiikan valvonta ja tarkastus -ryhmään, joka vastaa myös finanssipolitiikan tarkastuksesta. Toiminnolle osoitetaan lisäksi erillinen monivuotinen määrärahasuunnitelma viraston talous- ja toimintasuunnitelmassa. Järjestelyissä on huomioitu vuonna 2021 tehdyn kattavan ulkoisen arvioinnin (OECD) suositukset.

Finanssipolitiikan valvonta tekee julkisia arvioita ja kannanottoja finanssipolitiikan tavoitteiden saavuttamisesta, sääntöjen noudattamisesta, toimenpiteiden vaikutuksista sekä valtiovarainministeriön ennusteiden luotettavuudesta. Finanssipolitiikan valvonnan päähavainnot raportoidaan kahdesti vuodessa, keväällä/alkukesästä ja loppuvuodesta. Loppuvuonna julkaistava raportti annetaan kertomuksena eduskunnalle käsiteltäväksi. Vuonna 2024 ryhdytään valvomaan EU:n uuden finanssipolitiikan säännöstön noudattamista. Samalla panostetaan valvonnassa käytettävän välineistön ja metodologian kehittämiseen.

Säännöllisten raporttien lisäksi finanssipolitiikan valvonta valmistelee vakiintuneen käytännön mukaisesti lausunnot eduskunnalle julkisen talouden suunnitelman sekä tulevan vuoden talousarvioesityksen käsittelyn yhteyteen.

Finanssipolitiikan valvonnan syksyn 2023 raportti

Ydinviestejä:

- **Suomen talouden suhdannenäkymä on heikko. Erilaiset osatekijät ovat kasvattaneet julkisyhteisöjen velkaa suhteessa BKT:hen. Tiettyien osatekijöiden (esim. korkomenojen) kehitys saattaa muuttua epäsuotuisammaksi tulevaisuudessa.**
- **Talousarvioesityksen pohjalla oleva Valtiovarainministeriön talousennuste on ollut realistinen**
- **Hallitus tavoittelee finanssipolitiikallaan julkisen talouden vahvistamista ja velkaantumiskehityksen kääntämistä. Valtiovarainministeriön ennusteen valossa hallituksen asettamien tavoitteiden toteutuminen on epätodennäköistä. VM:n ennuste ei kuitenkaan huomioi kaikkia toimia niiden vaikutusten epävarmuuden takia. Vaalikauden aikana on todennäköisesti tarvetta lisätoimiin ja keinovalikoiman laajentamiseen.**
- **Kuuden miljardin euron toimenpidekokonaisuus ei kata hallituksen koko finanssipolitiikkaa. Investointiohjelman toteuttaminen vie julkista taloutta kauemmaksi hallituksen tavoittelemasta kehityksestä 2024–2027, eikä julkisen talouden tulojen kehitykselle ole asetettu sellaista linjausta, joka tukisi hallituksen julkisen talouden tavoitteen toteutumista vuodelle 2027.**
- **Vuosina 2023 ja 2024 finanssipolitiikan ennakoidaan olevan tasoltaan vastasyklisesti elvyttävää ja siten sopivaa heikossa suhdannetilanteessa, edellyttäen että inflaatio laantuu.**
- **Vaalikauden kehystaso on asetettu vastoin hallitusohjelman linjauksia ja siihen sisältyvät menot on esitetty epäselvällä tavalla. Hallituksen investointiohjelman sisällyttäminen menokehykseen on toteutettu kehysperiaatteiden vastaisesti. Tämän johdosta asetettu kehys antaa harhaanjohtavan kuvan hallituksen suunnittelemista kehysmenoista vaalikaudelle.**
- **Finanssipolitiikan EU-säännöstö on uudistumassa. Voimassa olevan säännöstön mukaisten kriteereiden noudattaminen on ennusteiden perusteella Suomelle lähivuosina vaikeaa.**

Suomen talouden suhdannenäkymä on heikko ja julkisyhteisöt velkaantuvat

Suomen talouden suhdannetilan viileneminen on jatkunut kuluvana vuonna ja näkymät ovat heikot. Taloutta jarruttavat korkea inflaatio, aiempaa korkeammat korot ja Venäjän hyökkäyssodan seuraukset sekä kasvanut epävarmuus. Toipuminen vuonna 2024 tulee todennäköisesti olemaan hidasta ja haurasta, mutta talouden pehmeää laskeutumista (engl. soft landing) jyrkän pudotuksen sijaan voi edelleen pitää mahdollisena. Riskit talouden entistä huonommasta kehityksestä ovat kuitenkin kasvaneet.

Monet EU-jäsenmaiden julkisyhteisöt ovat velkaantuneet viimeisen kahden vuosikymmenen aikana. Suomen julkisyhteisöt työeläkelaitoksia lukuun ottamatta ovat velkaantuneet erityisesti vuoden 2008 finanssikriisistä lähtien. Tärkein tekijä tämän velkaantumisen taustalla on negatiivinen perusrahoitusasema, eli alijäämä ilman korkomenoja. Huomionarvoista on, että Suomen julkisyhteisöt eivät ole olleet kokonaisuutena ylijäämäisiä finanssikriisinjälkeen edes nopean talouskasvun vuosina. Syynä on pääosin valtion tulojen ja menojen epätasapaino, mutta myös paikallishallinnon perusrahoitusasema on ollut negatiivinen lähes koko tarkasteluajan.

Viime vuosina merkittävä velkaantumista selittävä tekijä on ollut myös virta–varanto-korjauserä, eli tyypillisesti rahoitusinstrumenttien velkarahoitteinen nettohankinta.[ii] Virta-varanto-korjauserä on tärkeä tekijä myös monessa muissa EU-jäsenmaissa. Suomessa julkisyhteisöjen bruttovelan efektiivisen reaalikoron kehitys on ollut suotuisaa verrattuna BKT:n volyymin muutokseen, ja tämä on pienentänyt velan suhdetta BKT:hen. Ei voida laskea sen varaan, että näin jatkuu tulevaisuudessa.

Talousennusteiden perusteella Suomen talouden kasvunäkymät ovat haastavat. Valtiovarainministeriön reaalitalouden syksyn 2023 ennuste on muita ennustajia optimistisempi erityisesti vuodelle 2024, mutta toisaalta julkisyhteisöjen alijäämän suhteen ministeriö ennustaa muita pessimistisempää kehitystä. Valtiovarainministeriön syksyn 2023 ennuste kuitenkin ei ollut epärealistista. Talven katsauksessa Valtiovarainministeriö korjasi BKT:n ennusteensa 0,5 prosenttiyksikköä alaspäin vuodelle 2023 ja 2024.
Syksyllä 2023 julkaistussa finanssipolitiikan valvonnan raportista valtiovarainministeriön julkisen talouden ennusteiden luotettavuudesta, on tultu johtopäätökseen, että valtiovarainministeriön ennusteet ovat keskimäärin luotettavia ja yhtä luotettavia kuin muiden keskeisten ennustajatahojen ennusteet.

Hallitus tavoittelee julkisen talouden lähes tasapainottumista ja velkaantumisen taittamista – tavoite on perusteltu ja lisää toimia tarvitaan

Orpon hallituksen finanssipoliittisena tavoitteena on saada julkinen talous lähes tasapainottumaan ja että velkasuhde vakautuu ja lopulta laskee vaalikauden loppuun mennessä. Nämä tavoitteet ovat perusteltuja. Hallitus tavoittelee julkisyhteisöjen velan olevan 77,3 % ja rahoitusaseman -1 % suhteessa BKT:hen vuonna 2027. Hallituksen asettamat tavoitteet julkisyhteisöjen rahoitusasemalle eli jäämälle ovat normaaliolojen lainsäädäntöön nähden liian väljät, mutta vuoden 2023 loppuun voimassa olevat poikkeukselliset olosuhteet ja niiden myötä voimaan saatettu poikkeuslauseke sallivat tämän. Viimeaikaisten ennusteiden valossa hallituksen asettamien tavoitteiden toteutuminen on epätodennäköistä.

Hallituksen toimenpidekokonaisuus, jolla tavoitellaan julkisen talouden vahvistamista kuudella miljardilla eurolla, kattaa vain osan hallituksen finanssipoliittisista päätöksistä. Hallitusohjelman mukaisen investointiohjelman toteuttaminen vie julkisen talouden kehitystä kauemmaksi hallituksen tavoittelemasta kehitysurasta. Lisäksi hallitusohjelma ei sisällä verotusta tai muita julkisia tuloja koskevia tavoitteita, jotka tukisivat vuotta 2027 koskevan rahoitusasematavoitteen saavuttamista. Riskinä on, että kuuden miljardin euron toimenpidekokonaisuuden ulkopuoliset toimet olennaisesti pienentävät

hallituksen koko finanssipolitiikan vahvistavaa vaikutusta julkiseen talouteen. Rahoitusasematavoitteen saavuttaminen edellyttää todennäköisesti lisätoimia ja toimenpidevalikoiman laajentamista.

Finanssipolitiikka on finanssipolitiikan valvonnan arvion mukaan tasoltaan vastasyklistä eli hieman elvyttävää negatiivisessa suhdannetilanteessa ennustevuosina 2023–2024. Finanssipolitiikan muutos eli impulssi näyttäytyy vuonna 2023 finanssipolitiikan valvonnan yhdistelmäindikaattoriin perustuen hieman myötäsyklisesti kiristävänä, mutta EU-komission tuotantokuilumenetelmään perustuen aavistuksen vastasyklisesti elvyttävänä. Molempien suhdannekuvaajien mukaan vuonna 2024 finanssipolitiikan muutos näyttäytyy suurin piirtein neutraalina heikkona pysyvässä suhdannetilanteessa.

Hallitus on asettanut vaalikauden kehystason vastoin hallitusohjelman linjauksia, ja esittänyt siihen sisältyvät menot epäselvällä tavalla. Hallituksen investointiohjelma on sisällytetty kehystasoon vain osittain, ja hallitusohjelman mukainen kehysmenojen taso ei toteudu kehyspäätöksessä. Päätös ei vasta kehysjärjestelmän tarkoitusta. Vaalikauden kehyssääntö on kuitenkin pääosin muotoiltu toimivaksi takaamaan menotason ylläpitäminen hallituksen päättämällä tasolla.

Finanssipolitiikan valvonta on syksyn 2023 raportissa tullut siihen johtopäätökseen, että hallitus on asettanut vaalikauden kehystason vastoin hallitusohjelman linjauksia, koska kehystason säästötavoitteeseen (1,5mrd.) on sisällytetty myös kehyksen ulkopuolisia menoja. Kehyksen ulkopuolella ovat suhdanneluonteiset menot, kuten esim. työttömyys- ja toimeentuloturvan tarpeeseen liittyvät menot.

On totta, että suhdanneluonteisten menojen tasoon vaikuttavien harkinnanvaraisten päätösten menovaikutukset ovat kehykseen luettavia menoja vaalikauden aikana. Mutta tämä pätee vasta sen jälkeen, kun kehys on asetettu ja kyse on lisämenoista. Käytännön alkuperäinen tarkoitus on se, että hallituksen päättäessä kehyksen ulkopuolisten suhdanneluonteisten menojen korotuksista, näiden korotusten laskennallinen menovaikutus on vähennetty kehyksestä, jotta kehystä ei voisi kiertää lisäämällä menoja kehyksen ulkopuolella ilman rajoitetta. Silloinkaan kun käytäntö on osa kehyssääntöä, VTV ei ole nähnyt mitään perusteltua syytä soveltaa tätä periaatetta toisin päin, eli lisäämään kehysmenoja tilanteissa, joissa hallitus tekee säästöpäätöksiä kehyksen ulkopuolelle. Tämä johtuu siitä, että säästöjen tavoitteena on johtaa valtiontalouden menojen vähenemiseen, mutta tämän teknisen käytännön takia niin ei tapahdu, vaan valtion menotaso pysyy ennallaan.

Hallituksen kehyssääntöön onkin ensimmäistä kertaa tuotu lisäys, jossa suhdanneluontoisiin menoihin tehdyillä säästöillä ei voi enää nostaa kehysmenoja, mikäli säästöillä tavoitellaan julkisen talouden säästövaikutuksia. Kehystasoa asetettaessa tätä kehyssäännössä täsmennettyä periaatetta ei ole kuitenkaan noudatettu. Seurauksena hallituskauden aikana sovelletaan kahta eri käytäntöä sen suhteen, missä tilanteissa säästöt kehyksen ulkopuolella mahdollistavat vastaavat menolisäykset kehysmenoissa: kehystä asettaessa kehyksen ulkopuolisiin eriin tehtävät perustemuutokset luettiin osaksi kehysmenoja, mutta vaalikauden aikana vastaavat perustemuutokset (säästöt) eivät vaikuta kehykseen.

Julkaistussa lausuntoyhteenvedossa on käsitelty Valtiovarainministeriön näkemyksiä kehystason asettamisen liittyen, sekä on yksityiskohtaisemmin esitetty Finanssipolitiikan valvonnan kannat ministeriön näkemyksiin: https://www.vtv.fi/app/uploads/2023/12/VTV-Lausuntojen-yhteenveto-K-21-2023-vp-Finanssipolitiikan-valvonnan-raportti-2023.pdf.

EU:n finanssipoliittiseen säännöstöön tulee muutoksia – Suomi on vaarassa rikkoa alijäämäkriteerin

EU:n finanssipoliittisesta säännöstöstä on muodostunut monimutkainen kokonaisuus, joka ei ole käytännössä toiminut tarkoituksensa mukaisesti. Säännöstön ongelmina on ollut muun muassa sen heikko noudattaminen ja säännöstön tehottomuus suhdanteita vahvistavan finanssipolitiikan estämisessä. Finanssipoliittisen säännöstön uudistamisella pyritään muun muassa yksinkertaistamaan säännöstöä ja huomiomaan jäsenmaiden velkakestävyys nykyistä säännöstöä paremmin.

Julkisyhteisöjen alijämää ja velkaa koskevat viitearvot säilyvät uudistuksessa ennallaan. Uudistuksen keskeisenä sisältönä on, että sääntöjen noudattamista ei enää seurattaisi julkisyhteisöjen rakenteellisen jäämän BKT-suhteen kehityksen eikä suoraan velan BKT-suhteen kehityksen perusteella. Nämä korvataan jäsenmaakohtaisen nettomenorajoitteen seurannalla. Nettomenoiksi lasketaan julkiset kokonaismenot vähennettynä korkomenoilla, suhdanneluonteisilla työttömyysmenoilla ja EU-ohjelmien menoilla, minkä lisäksi huomioidaan päätösperäisten tulotoimien vaikutus. Päätösperäisten tulotoimien huomioiminen tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että jäsenmaa saa veronkorotuksilla lisää liikkumatilaa menojen kasvulle. Toisaalta veronalennukset näyttäytyvät indikaattorissa menojen kasvuna, jolloin ne pienentävät varsinaisten menojen liikkumatilaa.

Uuteen säännöstöehdotukseen sisältyvä, velkakestävyysanalyysiin pohjautuva nettomenoura voi antaa hyvän pohjan realistiselle ja velkasuhdetta suotuisaan suuntaan vievälle finanssipolitiikalle. Merkittävänä haasteena kuitenkin on, että nettomenouran noudattaminen ei automaattisesti tarkoittaisi velkasuhteiden alentumista. Velkakestävyysanalyysi, johon nettomenouran asettaminen perustuu, tukeutuu useista velkasuhteeseen vaikuttavista tekijöistä tehtyihin oletuksiin. Jos näiden tekijöiden toteutuva kehitys ei vastaa nettomenouraa asettaessa tehtyjä oletuksia, myöskään velkasuhde ei kehity alkuperäisen arvion mukaisesti, vaikka nettomenosääntöä noudatettaisiin.

Sama ongelma koskee myös nettomenoindikaattorin ulkopuolelle jääviä tuloeriä: jos julkisyhteisöjen tulot kehittyvät menoihin verrattuna epäsuotuisasti muista kuin hallituksen uusista päätösperäisistä toimista johtuen, on mahdollista, että menot ja tulot erkaantuvat eikä menouran noudattaminen enää takaisi velkasuhteen alentumista (ks. myös Larch ja Malzubris 2023). Näiden ongelmien merkitystä korostaa se, että velkasääntöön perustuva liiallisten alijäämien menettely (EDP-prosessi) voi käynnistyä ainoastaan menosäännön rikkomisen kautta eikä suoraan velkasuhteen tason perusteella.

EU:n neuvosto ja Euroopan Parlamentti ovat alkuvuonna saavuttaneet yhteisymmärryksen sääntöuudistuksen sisällöstä. Parlamentin odotetaan hyväksyvän ennalta ehkäisevää osaa koskevaa asetuksen äänestyksessään huhtikuun lopulla. Tämän jälkeen neuvoston odotetaan hyväksyvän koko uudistuspaketin. Jäsenvaltiot toimittaisivat ensimmäiset finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmansa komissiolle syyskuussa 2024.

Verrattuna joulukuussa 2023 neuvostossa saavutettuun kompromissiin, trilogineuvottelujen pohjalta saavutettu lopputulos sisältää joitakin muutoksia. Esimerkiksi riippumattomien finanssipolitiikan valvojien (Independent Fiscal Institution, IFI; Suomessa VTV ja sen finanssipolitiikan valvonta) roolia vahvistettiin. Komissio kuitenkin esitti alun perin huomattavasti suurempaa roolia finanssipolitiikan riippumattomille valvojille. Tämä olisi ollut linjassa aihetta koskevan kirjallisuuden ja säännöstön kansallisen omistajuuden lisäämistä koskevan tavoitteen kanssa. Jäsenmaiden suhtauduttua IFI:en roolin vahvistamiseen pääosin kielteisesti, neuvostokäsittelyn aikana komission ehdotukset IFI:en uusista tehtävistä pyyhittiin valtaosin pois.

Neuvottelujen lopputuloksen mukaan IFI:en pakolliseksi tehtäväksi tulee finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin sisältyvän nettomenouran taustalla olevien ennusteiden ja niiden taustaoletusten arviointi. Tehtävä kattaa lähivuosia koskevan arvioinnin lisäksi myös n. 17 vuoden päähän ulottuvan velkakestävyysanalyysin taustaoletusten (esimerkiksi talouskasvu ja ikäsidonnaisten menojen kehitys) arvioinnin. Jäsenmailla on kahdeksan vuoden siirtymäaika tämän tehtävän toteuttamiseksi; siirtymäajan aikana jäsenmailla on vapaaehtoispohjalta mahdollisuus pyytää IFI:lta ko. arvio.

EU-komissio ja neuvosto sovelsivat osittain jo vuonna 2023 jäsenmaille antamissaan finanssipoliittisissa suosituksissa ehdotetun uuden sääntökehikon mukaista käsitteistöä. Neuvosto suositti, että Suomi rajoittaa ”nettomääräisten perusmenojen nimelliskasvun vuonna 2024 enintään 2,2 prosenttiin”. Finanssipolitiikan valvonnan raportissa todettiin, että nettomenojen kasvu olisi suuruusluokaltaan noin neljä prosenttia vuonna 2024, laskettuna syksyn 2023 julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvillä tiedoilla. Ylitykseen vaikuttaa kasvavien menojen lisäksi se, että syksyllä 2023 päätetyt sosiaaliturvamaksujen alennukset lisäävät nettomenojen kasvua: päätösperäiset muutokset verotukseen ja muihin julkisiin tuloihin huomioidaan laskelmassa. EU-komissio arvioi marraskuussa 2023, että Suomi kuuluu niiden neljän jäsenmaan (Belgia, Kroatia, Ranska, Suomi) joukkoon, joiden kohdalla on riski siitä, että niiden alustavat talousarviosuunnitelmat vuodelle 2024 eivät ole neuvoston suositusten mukaisia. Tässä vaiheessa on vielä ennenaikaista arvioida uuden sääntökehikon noudattamisen näkymiä vuodesta 2025 eteenpäin, koska lopullinen, komission velkakestävyysanalyysiin ja nk. turvalausekkeisiin perustuva, nettomenojen kasvulle rajoitteen muodostava nettomenoura ei ole vielä tiedossa.

Julkisyhteisöjen alijäämää koskee kolmen prosentin kriteeri, joka pysyy voimassa jatkossakin. Suomi on vaarassa rikkoa tämän viitearvon lähivuosina. Erilaiset ennusteet vaikuttavat johtopäätöksiin siitä, miten Suomen julkisen talouden kehitys täyttää EU-kriteerit. Finanssipolitiikan valvonnan raportin mukaan alijäämän kehitys näytti syksyllä 2023 muiden ennustajien tietoihin perustuvan nk. konsensusennusteen valossa jonkin verran suotuisammalta kuin valtiovarainministeriön ennusteen valossa. Vaikka ennusteiden epävarmuus on suurta, hallituksen tulisi huomioida finanssipolitiikassa EU-säännöstön asettamat reunaehdot.

Johtaja Matti Okko

Vanhempi ekonomisti Matthias Strifler

Lisätietoja:

Johtaja Matti Okko, matti.okko@vtv.fi; 050 395 2290

Vanhempi ekonomisti Matthias Strifler, matthias.strifler@vtv.fi; 040 736 0642

Johtava finanssipolitiikan tarkastaja Mika Sainio, mika.sainio@vtv.fi; 050 598 6768

Ylitarkastaja Sini Salmi, sini.salmi@vtv.fi; 050 574 0191

Lähteet:

Finanssipolitiikan valvonta (2023): Finanssipolitiikan valvonnan arvio valtiovarainministeriön julkisen talouden ennusteiden luotettavuudesta. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset 11/2023.

Larch, M. ja Malzubris, J. (2023). The far side of the EU's expenditure benchmark. CEPR / VOXEU COLUMN 22.5.2023.

---

[i] Eduskuntakertomuksen laatimiseen ovat osallistuneet Suvi Kangasrääsiö, Peetu Keskinen, Arto Kokkinen, Simo Pesola, Mika Sainio, Sini Salmi, Matthias Strifler.

[ii] Vuonna 2020 rahoitusinstrumenttien nettohankinnan suuren osuuden taustalla on käteiskassan kasvattaminen velkarahalla lähes 8 miljardilla eurolla, mikä on noin 5 kertaa enemmän tavanomaisiin kassan muutoksiin verrattuna. Vuonna 2022 Julkisyhteisöjen velkaa kasvatti puolestaan valtionvelan korkoriskiaseman hallintaan liittyvien johdannaisten vakuusvaateiden kasvu (Valtioneuvosto, 2022).